

Prædiken til 13. søndag efter Trinitatis 2022

Dette hellige evangelium til 13. søndag efter trinitatis skriver evangelisten Matthæus:

Da kom Zebedæussønnernes mor hen til Jesus sammen med sine sønner, kastede sig ned for ham og ville bede ham om noget. Han spurgte hende: »Hvad vil du?« Hun sagde til ham: »Sig, at mine to sønner her må få sæde i dit rige, den ene ved din højre, den anden ved din venstre hånd.« Jesus svarede: »I ved ikke, hvad I beder om. Kan I drikke det bæger, jeg skal drikke?« »Ja, det kan vi,« svarede de. Han sagde til dem: »Mit bæger skal I vel drikke, men sædet ved min højre og ved min venstre hånd står det ikke til mig at give nogen; det gives til dem, som min fader har bestemt det for.« Da de ti andre hørte det, blev de vrede på de to brødre. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: »I ved, at folkenes fyrster undertrykker dem, og at stormændene misbruger deres magt over dem. Sådan skal det ikke være blandt jer. Men den, der vil være stor blandt jer, skal være jeres tjener, og den, der vil være den første blandt jer, skal være jeres træl, ligesom Menneskesønnen ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.«

Prædiken:

Skulle man en dag have forvildet sig til Nykøbing på Mors, kan man jo lige så godt, når man nu alligevel er der, prøve at finde rådhuset. ”Det ligger for enden af gågaden, Algade her”, er der en venlig sjæl, der guider én på vej, idet man spørger. Velankommet til torvet kan man lige frem se byens fine gamle rådhus, og kigger man til venstre, får man straks øje på det gennemrestaurerede Morsø Jernstøberi skråt bagude i forhold til rådhuset. Støberiet rummer lige som, da der var industri, en masse fortællinger, en masse kultur, da Morsø Folkebibliotek nu holder til i bygningen. Det relative nye Ung Kult og meget andet holder også til her. Dog er det sådan, at hvis man forvilder sig videre endnu efter måske endda at have hilst på Kong Christian IX, som står på torvet i Rasmus Andersens version, ja, og fortsætter forbi selve støberiet ned ad Holgersgade og videre ad Nørregade, så kommer der på venstre hånd en sidegade, der hedder Færkenstræde. Ja, man må holde tungen lige i munden for at følge med, men går man videre ind ad strædet og drejer i et 90 graders højresving, er der et stykke længere nede ad den stille vej et sødt lille hus på højre hånd. Det er

såmænd nummer 10, og det er egentligt ikke noget særligt – det er ikke et hus, der tror, det er noget. Men der er nu noget, der er lidt anderledes. Noget man ikke ser ved hver og hver andet hus. Helt henne ved hjørnet sidder der på rødstensmuren et relief i massivt jern. Det er et portræt, og nedenunder portrættet står der ti bud, som lyder:

1. Du skal ikke tro at du er noget.
2. Du skal ikke tro du er lige så meget som os.
3. Du skal ikke tro du er klogere end os.
4. Du skal ikke bilde dig ind at du er bedre end os.
5. Du skal ikke tro du ved mere end os.
6. Du skal ikke tro du er mere end os.
7. Du skal ikke tro at du duer til noget.
8. Du skal ikke le ad os.
9. Du skal ikke tro at nogen bryder sig om dig.
10. Du skal ikke tro du kan lære os noget.

I har nok regnet det ud. Allerøverst på relieffet står der: Her blev digteren Aksel Sandemose født 19. marts 1899. De 10 bud er ikke Moseloven, men Janteloven, som den står på side 77 i min udgave af gennembrudsromanen, "En flygtning krydser sit spor" fra 1933.

Og jeg tænker, at Zebedæussønnernes mor har fået både læst og påskrevet alle 10 bud af de 10 andre disciple, hvis og såfremt Aksel Sandemose havde formuleret sine bud omkring 2000 år tidligere. For hvilken frækhed er det ikke at bede om himlens to hæderspladser. At tænke sig, at man i det hele taget kunne få sig selv til at bede om det. Disciplene er vrede, hvorfor skulle de ikke være det? Men det er jo lige det: Når det kommer sig til menneskers samliv gennem tiderne, virker Janteloven også med tilbagevirkende kraft. For de andre er vel kun vrede, fordi de alle selv håber, eller måske sågar mener, at det netop er dem, der fortjener de fornemme pladser. Kunne de ikke hver især også finde på at falde ned for Jesu fødder og bede nøjagtig den samme bøn?

Og tænker vi lige efter en gang: Er bønnen så i virkeligheden så urimelig endda? Den lader jeg lige stå for nu.

Lad os tage en anden vinkel på evangeliet. Her møder vi en mor, der vil gøre alt for sine to drenge, Jakob og Johannes. Måske kan det kaste et lys over situationen, hvis vi sammenligner den med en skole-hjem-samtale, hvor moderen er meget interesseret i at høre, hvordan hendes drenge klarer sig i skolen. Jakob og Johannes er jo disciple, og på en måde kan man jo godt sige, at de går i skole hos Jesus. Og så er det, at hun spørger Jesus, om han ikke også synes, at de er så dygtige, at de skal sidde på de fineste pladser, når de kommer i himlen. Men så er det, at Jesus må bedrøve hende, idet han siger, at sådan fungerer det altså ikke i himlen. Tålmodigt må han forklare tingene nok engang. Han fortæller hende, at selv ikke fyrster, konger og kejsere, som her på jorden jo sidder på de fineste pladser, skal regne med samme behandling i himlen. Faktisk fortæller han hende, at for at være først og størst i himlen skal man være tjener og træl. Jesus understreger ordret, at **"Menneskesønnen ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange"**.

Her har jeg en anden bog, der netop hedder Først og Størst. Bogen er på alder med mig, og den udkommer stadig i nye versioner under navnet Guinness Rekordbog. Det kan man nu også læse her øverst på forsiden. Men på den allerførste side kan man læse, at rekorden for at være størst i bogstaveligste forstand – eller i hvert fald højest, er Robert på 2 meter og 72 centimeter. Derudover kan man læse en masse om, hvor dygtige folk er. Når man skal slå rekorderne, handler det om at være bedst.

Et andet sted, hvor det i hvert fald også handler om at være bedst, er til de Olympiske Lege, hvor mottoet lyder: "Citius, altius, fortius", som er latin og betyder "hurtigere, højere og stærkere". Kun de aller-, allerbedste vinder guldmedalje og bliver olympiske mestre. Sådan er Jakob og Johannes også. Derfor gik Zebedæussønnerne også under tilnavnet tordensønnerne – altid ville de være de bedste til alting. Og nu vil de gerne på himlens sejrspodium og stå der sammen med Jesus. Men den går altså ikke, siger Jesus. Men må vi så slet ikke være ambitiøse? Må vi ikke være bedst til noget som helst? Er det at være kristen så ikke lidt taber-agtigt? Nej, og det kunne ikke være længere væk fra sandheden. At være kristen er ren win-win, da det aldrig handler om at vinde og være bedst men blot det at være sig selv og handle med hjertet. Derfor er det ikke forkert at være god til ting, det er ikke forkert at ville dygtiggøre sig og ville gøre sit bedste også i forhold til at vinde. Man skal bare ikke gøre det på bekostning af andre. Man vinder ingenting ved at spænde ben for dem, som er hurtigere en én selv, og hvis man opfører sig som en bowlingkugle, som kun ser alle

andre mennesker som kegler, der for enhver pris bare skal væltes på livets bane til en storslået strike, så er den også helt, helt gal.

Men som mennesker er vi vilde med at spille eller på anden måde konkurrere, lige som Tordensønnerne, Jakob og Johannes, ligesom disciplene. Vi gør det med drømmen om at vinde men også med bevidstheden om, at vi kan tabe. Men sådan skal det jo være, for det er lige der imellem sejr og nederlag, at det er mest spændende. For i selve livet skal der være noget på spil. Det er afgørende i livet, at man ikke på forhånd kender udfaldet, at man altid har en chance stor eller lille for at vinde, men også risikoen for at tabe.

*Men hvordan hænger det så sammen med win-win-situationen som kristne? Det hænger sammen på den måde, at så længe vi lytter til Kristus, så vil det altid være sådan, at vi vinder til sidst. Og det, synes jeg, er trygt at vide. Og hvordan er det så, at jeg skal **træde frem for Herren og bøje mig for Gud i det høje**? som der spørges hos Mika i den gammeltestamentlige læsning. Her står også svaret: Du skal handle retfærdigt, vise trofast kærlighed og årvågent vandre med din Gud. Oversat med Jesu ord fra bjergprædikenen: **"Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem"**. Den gyldne regel om være god og kærlig i alt det, vi gør, og det lyder jo simpelt nok, men vi ved lige såvel, at det ikke altid er lige nemt at honorere, når det kommer til stykket. For til tider vil vi bevidst eller ubevidst komme til at såre hinanden, og så er det, at vi kommer til at kæmpe lidt med det, for det er i de stunder, hvor vi ikke er gode ved hinanden, at vi kommer i fare for at tabe i livet. Så er det bare med at få sagt undskyld, få sagt, at man er ked af, hvis man har været dum. Ja, først og fremmest at få det indrømmet. Træde et skridt tilbage og indrømme, at man har taget fejl. Kommer man så langt, hvor man lægger sig fladt ned, som det jo populært hedder, men lægger sig fladt ned – ja, jeg tænker som i bønfoldelse, der hvor man gør sig lille, der hvor man gøre sig til tjener og træl, så er det, at sejren endelig er inden for rækkevidde.*

I husker bogen "Først og Størst" – den har undertitlen: "Sidst og Mindst", og det er det, vi kan tage med os fra i dag. For at andre også kan prøve at være "Først og Størst", skal vi nogen gange lade os selv være "Sidst og Mindst".

Har I nået at tænke over det rimelige eller urimelige i moderens forbøn for sine drenge? Eller fik jeg forstyrret jer for meget med alt det andet? I begge tilfælde vil jeg

blot stille jer et supplerende spørgsmål: Er der noget galt i at ville være så tæt på Jesus som overhovedet muligt – både her på jorden og i himlen?

Amen.